

Emzirme Tutumunu De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Emzirme Tutumunu De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20926>

Özet

Emzirme Tutumunu Değerlendirme Ölçeği (ETÖ), bireylerin emzirmeye yönelik sahip oldukları soyut tutumları, inançları ve algıları ölçmek amacıyla Hediye Arslan Özkan tarafından geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, annelerin ve sağlık profesyonellerinin emzirme pratiğine olan yaklaşımlarını sistematik olarak değerlendirerek, halk sağlığı ve hemşirelik alanındaki eğitim programlarının planlanması ve etkinliğinin ölçülmesinde önemli veriler sağlamaktadır.

Ölçek, geliştirme tipi bir araç olup, 46 maddeden oluşmakta ve yanıtlar 5'li Likert ölçeği formatında toplanmaktadır. Yapı geçerliliği ve iç tutarlılık analizleri, ölçeğin bilimsel standartlara uygunluğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Emzirme tutumu, psikometri, Likert ölçeği, yapı geçerliliği, hemşirelik araştırmaları, Hediye Arslan Özkan.

Yazarlar

Hediye Arslan Özkan

Amaç

Emzirme Tutumunu Değerlendirme Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin emzirme eylemine dair sahip oldukları bilişsel ve duygusal tutumları, inançları ve algıları güvenilir ve geçerli bir şekilde nicel olarak belirlemektir. Emzirme tutumlarının ölçülmesi, kültürel, sosyal ve kişisel faktörlerin bu hayati sağlık davranışlarını nasıl etkilediğini anlamak için zemin hazırlar.

Bu ölçek, anne ve çocuk sağlığı alanında çalışan araştırmacılara ve klinisyenlere, emzirmeyi teşvik etmeye yönelik girişimlerin planlanması ve hedef kitleye özel stratejilerin geliştirilmesi konularında bilimsel katkı sunmak üzere tasarlanmıştır. Ölçek sonuçları, özellikle düşük emzirme oranlarına sahip topluluklarda risk altındaki grupların belirlenmesinde kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, doğrudan gözlemlenemeyen soyut bir kavram olan **emzirme tutumu** psikolojik yapısını ölçmeyi hedefler. Bu yapı, genellikle emzirmenin algılanan faydaları ve riskleri, sosyal normlar, kişisel rahatlık düzeyleri ve emzirme ile ilgili yanlış inançlar gibi çeşitli alt boyutlardan oluşmaktadır. Ölçeğin geliştirilme süreci, bu yapıya Türkiye'deki kültürel ve sosyal

dinamiklerini yansıtabilecek şekilde titizlikle yürütülmüştür.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, psikometrik standartlara uygun olarak yürütülmüştür. Özellikle soyut kavramlara yönelik ölçümlerde temel bir gereklilik olan yapı geçerliliği, ilgili kuramlara dayanarak kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Bu inceleme, ölçeğin teorik yapıya doğru bir şekilde temsil ettiğini göstermek amacıyla ileri istatistiksel yöntemlerle desteklenmiştir.

Yapılan analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen tutum yapıyla güçlü bir korelasyon gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu geçerlik çalışmaları sonucunda, ölçek nihai olarak 46 maddelik, yapısal olarak tutarlı bir form elde etmiştir.

Güvenirlilik

Emzirme Tutum Ölçeği'nin (ETÖ) güvenirlik çalışmaları, ölçüm sonuçlarının zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlılığını sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin iç tutarlılığını saptanmasında, maddeler arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak değerlendirilmesi için Coverian (Kovaryans) ve korelasyon matrisleri gibi gelişmiş teknikler kullanılmıştır. Bu yöntemler, ölçeğin oluşturan maddelerin aynı yapıya ölçme derecesini belirlemede önemlidir.

Elde edilen iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde uyumlu olduğunu ve ölçeğin güvenilir sonuçlar ürettiğini göstermektedir. Bu, ölçeğin klinik ve araştırma ortamlarında tekrarlı kullanıma uygun olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde, yapı geçerliliğini sağlamak ve tutum yapısının boyutlarını keşfetmek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Bu istatistiksel yöntem, başlangıçta hazırlanan madde havuzundan ölçeğin nihai formunu oluşturmada kritik rol oynamıştır.

Faktör analizi sonuçları, emzirme tutumunu temsil eden temel faktörleri belirlemek ve 46 maddelik ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya çıkarmıştır. Bu analiz, ölçeğin teorik temellere uygunluğunu ve ampirik verilerle desteklendiğini kanıtlamıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme

Format: Yazılı beyan formatında, katılımcının kendisine yönelik tutumları ifade etmesi esasına dayanır. Toplam 46 maddeden oluşmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Anneler, anne adayları ve emzirme danışmanlığı yapan sağlık profesyonelleri.

Age Group: Yetişkinler (Doğurganlık çağındaki ve emzirme dönemindeki kadınlar).

Population Details: Ölçek, emzirmeye yönelik tutumları ölçmek amacıyla Türkiye popülasyonu üzerinde geliştirilmiştir.

Test Methodology: 5'li Likert Ölçeği kullanılarak yanıtlanmaktadır. Yanıt seçenekleri aşağıdaki gibidir:

0 = Hiç katılmıyorum

1 = Az katılmıyorum

2 = Kararsızım

3 = Katılmıyorum

4 = Tamamen katılmıyorum

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçümü, anne sağlığı, halk sağlığı, psikometrik araç, faktör analizi, emzirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: hedarslan@gmail.com

Correspondence Address: Kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Hediye Arslan Özkan tarafından 2015 yılında yayımlanan bilimsel çalışmada kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik veya ticari amaçla kullanımı için sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar İletişim: hedarslan@gmail.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [emzirme-tutumunu-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Arslan- Özkan, H. (2015). Emzirme Tutumunu De?erlendirme Ölçe?i. *Kad?n Sa?l??? Hem?ireli?i Dergisi*, 2(1), 53-58.

Emzirme Tutumunu De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 46 maddeden olu?maktadır. A?a??da örnek maddeler verilmi?tir:

5m: Emzirme gö?üste a?r? ve ac?ya neden olur.

43m: Emzirme gebelikten korur.

ARABPSYCHOLOGY.COM